

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Vahendus>Vahendus ELi liikmesriikides

Vahendus ELi liikmesriikides

Kreeka

Miks mitte lahendada vaidlusi kohtusse pöördumise asemel vahenduse teel? Tegemist on vaidluste kohtuvälise lahendamise vormiga, mille puhul vahendaja aitab pooltel kokkuleppele jõuda. Kreeka valitsus ja õigusala töötajad on vahenduse eelistest teadlikud.

Kellega ühendust võtta?

Vahendusteenuseid osutavad Kreekas järgmised üksused.

Vastavalt seadusele nr 4640/2019 (ametlik väljaanne, I seeria, nr 190, 2019), millega võetakse üle direktiiv 2008/52/EÜ, peab vahendaja a) omama kõrgharidust või samaväärset diplomit rahvusvahelisel tunnustatud asutuselt, b) olema läbinud keskse vahenduskomisjoni tunnustatud vahendajate koolitusteenuse osutaja pakutud koolituse või omama mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi akrediteeringut ning c) olema akrediteeritud keskse vahenduskomisjoni poolt ja registreeritud vahendajate registrites. Isik, kellel on vahenduse alal doktorikraad või samaväärne kraad välisriigist, ei pea akrediteeringu saamiseks vahendajate koolitusteenuse osutaja pakutud koolitust läbima ja võib kohe teha akrediteerimiseksami. Vahendajana ei tohi tegutseda riigi-, kohaliku omavalitsuse või kohtuametnikud või avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja institutsioonide töötajad ega ametisolevad kohtunikud või avalikud teenistujad. Riigiametnikud või avalik-õiguslike juriidiliste isikute töötajad võivad tegutseda akrediteeritud vahendajana ainult seoses oma tööga ja sellega seotud vajaduste täitmiseks.

Keskse vahenduskomisjoni määratud eksamikomisjon korraldab vahendajakandidaatidele eksameid vähemalt kaks korda aastas. Eksamid koosnevad kirjalikest ja suulistest testidest ning simulatsioonidel põhinevat hindamisest.

Eksami toimumiskoha, -aja ja -viisi määrab kindlaks eksamikomisjon. Komisjoni otsusest teavitatakse litsentsitud koolitusteenuse osutajaid ja otsus avaldatakse vähemalt 30 päeva varem justiitsministeeriumi veebisaidil.

Keskne vahenduskomisjon loob järgmised justiitsministeeriumi veebisaidil avaldatavad elektroonilised vahendajate registrid ja haldab neid: a) vahendajate üldregister, milles on tähestikulises järjekorras loetletud akrediteeritud vahendajad kogu riigis, ja b) vahendajate eriregister, milles on loetletud iga esimese astme kohtu tööpiirkonnas tegutsevad akrediteeritud vahendajad.

Keskne vahenduskomisjon akrediteerib vahendajaid ja registreerib nad paraste eksamite sooritamist vahendajate registrites. Vahendajad, kes olid seaduse nr 4640/2019 jõustumise ajal juba akrediteeritud, säilitavad oma akrediteeringu.

Tööhõive-, sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalhoolekandeministeerium osutab riiklikku teenust, mis võimaldab töötajal taotleda ametlikku ärakuulamist tööga seotud vaidlustes. Menetlust viib läbi tööinspeksioon (*Epitheorisi Ergasias*). Spetsialiseerunud inspektor korraldab tööandja ärakuulamise, et tööandja saaks selgitada oma seisukohta. Selline ärakuulamine ei ole kohtumenetlus.

Tarbijakaitse ombudsmani büroo (*Sinigoros tou Katanaloti*) on sõltumatu ametiasutus, mis tegutseb regionaalarengu ja konkurentsivõime ministeeriumi valitsemisalas. Ombudsmani büroo on kohtuväliline organ tarbijavaidluste konsensuslikuks lahendamiseks ja nõuandev institutsioon, mis aitab valitsusel lahendada tema pädevusse kuuluvaid probleeme. Samuti teeb ombudsman järelevalvet kohalike prefektuuride volikogude (*Nomarchiakes Aftodioikiseis*) juures asuvate **vaidluste rahumeelse lahendamise komisjonide** (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) üle, mis võivad tegutseda siis, kui samal ajal ei toimu kohtumenetlust.

Millises valdkonnas on vahenduse kasutamine lubatud ja/või kõige tavalisem?

Vahendusmenetlus võidakse kasutada pooleliolevates või tulevastes siseriiklikes või piiriülestes tsiviil- ja kaubandusvaidlustes, tingimusel et asjaomastel pooltel on materiaalsooõiguse sätete alusel õigus vaidlusküsimus lahendada.

Vahendusmenetlust kohaldatakse ka järgmiste eraõiguslike vaidluste suhtes, vastasel korral hagi vastu ei võeta:

- korruse- või korteriomanike vahelised kaasomandilistest suhetest tulenevad vaidlused, lihtsatest ja keerulistest vertikaalsetest omandisuhetest tulenevad vaidlused, ühelt poolt korruse- ja vertikaalse kaasomandi haldurite ja teiselt poolt korruse-, korteri- ja vertikaalomandi omanike vahelised vaidlused, samuti tsiviilseadustiku artiklite 1003–1031 kohaldamisalasse kuuluvad vaidlused;
- vaidlused, mis puudutavad autokahjuhüvitistõudeid hüvitist saama õigustatud isikute või nende õigusjärglaste ning hüvitist maksuma kohustatud isikute või nende õigusjärglaste vahel, samuti seoses autokindlustuslepingu alusel esitatud nõuetega kindlustusseltside ja kindlustusvõtjate või nende õigusjärglaste vahel, välja arvatud juhul, kui autot kahjustanud sündmus põhjustas surma või isikukahju;
- tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 22A kohaste tasudega seotud vaidlused;
- perevaidlused, välja arvatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 592 lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud vaidlused;
- vaidlused, mis on seotud patsientide või nende sugulaste hüvitistõuetega arstide vastu ning tekivad arsti ametialase tegevuse käigus;
- kaubamärgi-, patendi-, tööstusdisainilahenduse- või kasuliku mudeli õiguste rikkumisest tulenevad vaidlused;
- börsilepingutest tulenevad vaidlused.

Tööõiguse valdkonnas ja tarbijavaidluste lahendamiseks, nagu on kirjeldatud eespool

Perevägivalda ohvrite puhul (seadus nr 3500/2006)

Teatavate õigusrikkumiste puhul vastavalt seadusele nr 3094/2010.

Kas tuleb järgida erinorme?

- Käesolevas seaduses osutatud vaidluste korral saab vahendust kasutada järgmistel juhtudel:

kui pooled nõustuvad pärast vaidluse teket vahenduse kasutamisega;

kui pooli kutsutakse üles vahendust kasutama ja nad nõustuvad sellega;

kui vahenduse kasutamise korralduse on teinud teise liikmesriigi õigusasutus ja kõnealuse vahenduse kasutamisega ei minda vastuollu heade kommetega ega rikota avalikku korda;

kui vahenduse kasutamist nõutakse seadusega;

kui pooltevaheline kirjalik leping sisaldab vahendust käsitlevat klauslit.

– Kohus, mis menetleb eraõiguslikku vaidlust, millega seoses võib vahendust kasutada, võib menetluse igas etapis vastavalt vajadusele ja juhtumi asjaolusid arvestades kutsuda pooli kasutama vaidluse lahendamiseks vahendust. Kui pooled jõuavad kokkuleppele, lisatakse asjaomane kirjalik kokkulepe kohtuprotokollile. Sellisel juhul peab kohus lükkama kohtuistungit kuupäeva kohtuasja ärakuulamiseks edasi vähemalt kolme, kuid mitte rohkem kui kuue kuu

võrra, mille hulka ei arvestata kohtuistungite vaheaegu. Sama kehtib ka muudel vahenduse kasutamise juhtudel, kui kohtuasja menetlemine on pooleli. Kui pooli või üht poolt esindab kohtus juriidiline esindaja, hõlmab tema volitus ka vaidluse suhtes vahendusmenetluse kasutamises kokku leppimist.

– Vahendusmenetluse kasutamine eraõigusliku vaidluse puhul ei välista asjaomase vaidlusega seoses ajutiste meetmete võtmist kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku sätetega. Kohtunik, kes teeb ajutise meetme võtmise määruse, võib tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 693 lõike 1 kohaselt näha põhikohtuasjas hagi esitamiseks ette vähemalt kolme kuu pikkuse perioodi.

– Kooskõlas seaduse nr 1756/1988 (ametlik väljaanne, I seeria, nr 35, 1988) artikli 25 lõike 4 punktiga a võib esimese astme kohtu (*Eisangeleas Protodikon*) prokurör oma ülesannete täitmise raames soovitada pooltel võimaluse korral kasutada vahendusmenetlust.

– Poolte kokkulepe kasutada vahendusmenetlust on reguleeritud lepinguõiguse materiaalõiguslike normidega ja selles tuleb kirjeldada asjaomase menetluse eset.

– Pooled osalevad vahendusmenetluses koos oma juriidilise esindajaga, välja arvatud tarbijavaidlused ja väiksemad vaidlused, mille puhul on lubatud poolte isiklik kohalekutsumine. Kui seda peetakse vajalikuks, võib kokkuleppel poolte ja vahendajaga osaleda menetluses ka kolmas isik.

– Vahendaja määravad pooled või määrab ta kõikide poolte, sealhulgas vahenduskeskuste valitud kolmas isik. Vahendajaid on üks, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kirjalikult kokku, et vahendajaid on rohkem kui üks.

– Vahenduse aja, koha ja menetluse muud üksikasjad määrab kokkuleppel pooltega kindlaks vahendaja. Kui mõlemal pooltel ja vahendajal ei ole võimalik samal ajal samas kohas füüsiliselt kohal olla, võib vahendus toimuda telekonverentsina arvuti või muu vaidluse pooltele kättesaadava telekonverentsisüsteemi kaudu.

– Oma ülesannete täitmisel võivad vahendajad mõlema poolega suhelda ja nendega kas koos või eraldi kohtuda. Vahendaja ei tohi edastada ühe poolega kohtumisel saadud teavet teisele poolele ilma teabe esitanud poole nõusolekuta.

– Vahendusmenetlus on põhimõtteliselt konfidentsiaalne, selle kohta ei säilitata andmeid ja see tuleb viia läbi viisil, mis ei kahjusta menetluse konfidentsiaalsust, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku teisiti. Enne menetluse algust peavad kõik osalevad pooled kirjalikult kokku leppima, et vahendusmenetlus on konfidentsiaalne. Sama kohustus kehtib ka kõikide menetluses osalevate kolmandate isikute suhtes. Soovi korral võivad pooled võtta kirjalikult kohustuse hoida menetluse käigus saavutatava kokkuleppe sisu konfidentsiaalsena, välja arvatud juhul, kui sellest teatamine on kooskõlas artikli 8 lõikega 4 vajalik kokkuleppe elluviimiseks või kui teatamine on vajalik avaliku korraga seotud põhjustel.

– Kui vaidlusega pöördutakse kohtusse või vahekohtusse, ei kuulata vahendajat, pooli, nende juriidilisi esindajaid ega vahendusmenetluses mis tahes viisil osalenud isikuid ära tunnistajatena ning neil ei ole lubatud esitada vahendusmenetlusest tulenevat või sellega seotud teavet ja konkreetsemalt viidata poolte aruteludele, väidetele ja ettepanekutele ning vahendaja seisukohtadele, välja arvatud juhul, kui see on vajalik avaliku korraga seotud põhjustel, peamiselt alaealiste kaitse tagamise või isiku kehalise puutumatuse või vaimse tervise kahjustamise riski vältimise eesmärgil.

– Oma ülesannete täitmisel on vahendajatel tsiviilvastutus üksnes tahtliku väärkäitumise eest.

Vaidluste kohtuvälise lahendamise kohaldamine praktikas

Ainus vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism, mida võib Kreekas toimivaks pidada, on vahekohtumenetlus.

Kreeka pankrotiseadustiku artiklite 99 jj kohaselt võib määrata vahendaja lepitusmenetluse jaoks, kui füüsiline või juriidiline isik esitab pankrotikohtule (*ptocheftiko dikastirio*) vastava taotluse.

Pankrotikohus otsustab, kas taotlus on põhjendatud, ning võib määrata vahendaja ekspertide nimekirjast. Vahendaja ülesanne on saavutada kõiki asjakohaseid vahendeid kasutades kokkulepe võlgniku ja võlausaldajate (õiguslikult määratletud) enamiku vahel, et tagada võlgniku ettevõtte püsijäämine. Vahendaja võib küsida krediidi- või finantseerimisasutustelt võlgniku majandustegevuse kohta teavet, millest võib vahendusmenetluse edukuse tagamisel kasu olla.

Kui kokkuleppele ei jõuta, teavitab vahendaja sellest viivitamata kohtu esimeest, kes algatab menetluse pankrotikohtus. Sellega on vahendaja ülesanded lõppenud.

Teavitamine ja kooolitus

Kõikide vahendustegevuse elluviimisega seotud küsimustega tegelemise eest vastutab keskne vahenduskomisjon.

Keskne vahenduskomisjon võib oma äranägemisel moodustada allkomisjone seaduse nr 4640/2019 kohaldamisest tulenevate küsimuste kiireks lahendamiseks ja uurimiseks. Eespool nimetatud allkomisjonid koosnevad keskse vahenduskomisjoni liikmetest; ei ole keelatud kuuluda rohkem kui ühte allkomisjoni. Kõnealustel allkomisjonidel on keskse vahenduskomisjoni sõnaselge luba käsitledavad küsimused lõpule viia, välja arvatud juhul, kui seaduses nr 4640/2019 on konkreetselt sätestatud, et nende lõpuleviimise eest vastutab keskse vahenduskomisjoni täiskogu.

Igal juhul peab keskse vahenduskomisjoni raames tegutsema neli allkomisjoni, millel on kaheaastane ametiaeg ja järgmised ülesanded:

«vahendajate registri komisjon», mis vastutab vahendajate registri pidamise, kõikide peetavaid registreid käsitlevate asjakohaste küsimustega tegelemise või õigusaktide väljaandmise ning iga-aastaste tegevusaruannete kogumise eest;

«eetika- ja distsiplinaarkontrolli komisjon», mis vastutab selle eest, et vahendajad täidavad seadusest nr 4640/2019 tulenevaid kohustusi, ning distsiplinaarõiguse kohaldamise ja distsiplinaar karistuste määramise eest;

„koolitusteenuse osutajate kontrollimise komisjon“, mis vastutab kõikide küsimuste eest seoses vahendajate koolitusasutusega;

„eksamikomisjon“, mis vastutab kirjalike ja suuliste eksamite korraldamise ning akrediteerimise eesmärgil eksamineeritavate vahendajate hindamise eest.

Vahendajate koolitusteenuse osutaja („teenuseosutaja“), kes tegutseb keskse vahenduskomisjoni põhjendatud erietsuse põhjal antud tegevusloa alusel, on järgmine üksus.

Vahendajate koolitusteenuse osutaja („teenuseosutaja“), kes tegutseb keskse vahenduskomisjoni põhjendatud erietsuse põhjal antud tegevusloa alusel, on järgmine üksus.

A. Eraõiguslik juriidiline isik, mille võib olla asutanud

üks advokatuur või ühiselt mitu advokatuuri;

üks või mitu advokatuuri partnerluses teadus-, haridus- või kutseasutuste või -kodadega.

Punktides a ja b nimetatud juhtudel võib partnerluse luua välisriigi maineka koolitusteenuse osutajaga, kes on rahvusvaheliselt tunnustatud ja kellel on kogemused vahendajate koolituse pakkumise ja üldisemalt vaidluste kohtuvälise lahendamise meetodite või vahenduse läbiviimise alal.

B. Kõrgharidusasutuse hariduse ja elukestva õppe keskus (KEDIVIM), kellel on asjaomane õppekava ja kelle tegevus on reguleeritud üksnes kõrgharidusasutuste toimimist käsitlevate kehtivate sätetega, tingimusel et täidetud on kõik seaduse nr 4640/2019 tingimused koolitajate kvalifikatsioonide kohta seoses vahenduse valdkonnas koolituse pakkumisega ning koolitajate ja koolitatavate minimaalse arvu kohta.

C. Füüsiline või juriidiline isik, kes on asutatud kooskõlas Kreeka kehtiva õiguse või liikmesriigi õigusega ning kelle põhieesmärk on pakkuda vahendusloa alusel ja muude vaidluste kohtuvälise lahendamise alast koolitust.

Kui suured on vahendusega kaasnevad kulud?

Vahendajate tasustamine määratakse vabalt kindlaks vahendaja ja poolte vahelises kirjalikus kokkuleppes.

Kirjaliku kokkuleppe puudumise korral määratakse vahendaja tasustamine kindlaks järgmiselt. a) Juhul, kui vahendus on kohustuslik, maksab vahendust taotlej pool vahendajale eelnevalt 50,00 euro suuruse summa tasuna kohustusliku esimese sessiooni eest. Selle summa kannavad pooled võrdset. Kui vaidlusega pööratakse kohtusse, kohustatakse vaidluse poolt, kes ei osalenud vahendusmenetluses, kuigi talle esitati sel eesmärgil seadusjärgne kutse, või kes ei maksnud vahendajale kohustusliku esialgse ärakuulamise eest nõutavat summat, tsiviilkohtumenetluse artiklite 176 jj alusel maksuma kogu summa, mille maksis kohustusliku esimese istungi eest vahendust taotlej pool. Olenemata kohtuistungitulemusest käsitab kohus seda summat kohtukuluna. b) Minimaalseks tasuks iga esialgsele ärakuulamisele järgneva vahenduse tunni eest on kehtestatud 80,00 eurot, mille pooled kannavad võrdset. Vahendaja peab esitama pooltele teavet selle kohta, kuidas tema tasustamine toimub.

Kas vahenduse teel saavutatud kokkulepet saab täitmisele pöörata?

Pärast vahendust allkirjastavad vahendaja, pooled ja nende juriidilised esindajad vahendust käsitleva protokoll. Kui vahendus ebaõnnestub, võib vahendust käsitleva protokoll allkirjastada ainult vahendaja. Kumbki pool võib igal ajal esitada kokkuleppe protokoll selle kohtu kantseleile, kellel on sisuline ja territoriaalne pädevus ning kus kohtuasja menetlemine on pooleli või kus see arutamisele tuleb. Pärast vahendust käsitleva protokoll kohtule esitamist on sama vaidlusega seotud hagi vastuvõetamatu, kui selle ese on hõlmatud pooltevahelise kokkuleppega, ja kõik pooleliolevad kohtuistungid lõpetatakse. Kui kokkulepet tahetakse täitmisele pöörata, käsitatakse vahendust käsitlevat protokoll pärast selle pädeva kohtu kantseleile esitamist kokkuleppe täitmisalusena vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 904 lõike 2 punktile c. Pädeva kohtu kohtunik või kohtu esimees väljastab ametliku koopia tasuta.

Kui vahendust käsitlevas protokollis sisalduv kokkulepe hõlmab sätteid õigustoimingute kohta, mis peavad seaduse kohaselt olema notariaalselt tõestatud, on vaja koostada notariaalakt. Sellisel juhul kohaldatakse selliste notariaalsete dokumentide ja nende ärakirjade koostamist reguleerivaid norme.

Kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 293 lõike 1 punktiga c võib vahendust käsitlevat protokoll pärast selle pädeva kohtu kantseleile esitamist kasutada õigusdokumendina hüpoteegi registreerimiseks või kustutamiseks.

Nõuete ja õiguste aegumisperioodi ja aegumistähtaaja kulgemine peatatakse vahendaja poolt pooltele saadetud kirjaliku teatega kohustusliku esialgse ärakuulamise korraldamise kohta või artikli 5 kohase kokkuleppega vahendusmenetluse vabatahtliku kasutamise kohta vahendusmenetluse kestuse ajaks, kui kõnealused perioodid on materiaalsoiguste sätete kohaselt juba alanud, samuti peatatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 237 ja 238 sätestatud menetlustähtaegade kulgemine.

Ilma et see piiraks tsiviilseadustiku artiklite 261, 262 ja 263 kohaldamist, jätkub nõuete ja õiguste materiaalsoiguste kohase aegumisperioodi ja aegumistähtaaja kulgemine kokkuleppe saavutamise ebaõnnestumise kohta protokoll koostamisele järgneval päeval või päeval, mis järgneb päevale, mil ühe poole teade vahendusmenetlusest loobumise kohta edastatakse teisele poolele ja vahendajale või mil vahendusmenetlus on mis tahes viisil lõpule viidud või lõpetatud.

Lingid

[Ateena advokatuur](#)

[Tööhõive- ja sotsiaalministeerium](#)

[Tarbijakaitse ombudsman](#)

[Justiitsministeerium](#)

[Kreeka vahenduse ja vahekohtumenetluse keskus](#)

Viimati uuendatud: 13/12/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.